

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Sprzeciw uregulowany w art. 59 ustawy prawo przedsiębiorców jest szczególnym środkiem ochrony przedsiębiorcy wobec podjęcia i wykonywania w sposób niezgodny z prawem czynności kontrolnych przez organy administracji publicznej.

Celem pracy jest analiza konstrukcji prawnej sprzeciwu zawartej w regulacjach odnoszących się do kontroli podatkowej przedsiębiorców wraz z oceną charakteru sprzeciwu jako instytucji prawnej, a także określenie, na podstawie analizy orzecznictwa, przyczyn i skali korzystania ze sprzeciwów oraz uzasadnienie potrzeby istnienia sądowej kontroli w zakresie ich rozpatrywania.

W rozdziałach pierwszym i drugim zdefiniowano pojęcia, które odgrywają znaczną rolę w kontekście przedmiotowych rozważań, takie jak: kontrola, kontrola podatkowa, kontrola podatkowa przedsiębiorców, przedsiębiorca i działalność gospodarcza. Ponadto przedstawione zostały zagadnienia dotyczące istoty kontroli podatkowej, której celem jest sprawdzenie, czy kontrolowani, to jest podatnicy, płatnicy, inkasenci i następcy prawni, wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Zostało to zrealizowane poprzez analizę m.in. systemu kontroli podatkowej w Polsce, regulacji prawnych normujących powyższą kwestię w zakresie przedmiotowym i podmiotowym kontroli podatkowej przedsiębiorców. Wyjaśniono, w jakich procedurach kontrolnych sprzeciw może być wnoszony, a w jakich przedsiębiorcy nie są uprawnieni do jego stosowania.

W rozdziale trzecim odkodowano normatywną treść pojęcia sprzeciwu występującego w przepisach prawa przedsiębiorców, przedstawiono cechy, cel i funkcje sprzeciwu. W ramach pracy dokonano również analizy sprzeciwów występujących w prawie administracyjnym i podzielono je na odrębne grupy. Kryterium podziału stanowiło kryterium funkcji (roli), jaką spełniają poszczególne sprzeciwy.

W rozdziale czwartym poddano analizie procedurę składania sprzeciwów oraz ich rozpatrywania przez organy skarbowe. Rozważania w tym zakresie zostały zdeterminowane rodzajami czynności i procedur podatkowych. Przedstawiono problemy prawne, które wynikają z zastosowania przepisów dotyczących sprzeciwów, w praktyce ich rozpoznawania przez organy skarbowe. W rozdziale tym podjęto przy tym próbę weryfikacji skali wnoszonych sprzeciwów w praktyce oraz ich przyczyn, przeprowadzając w tym zakresie badania przy wykorzystaniu orzecznictwa polskich sądów administracyjnych. W rozdziale czwartym rozważono także zagadnienie kognicji sądów administracyjnych w zakresie rozpatrywania skarg na rozstrzygnięcia organów dotyczące sprzeciwów. Kwestia ta ma niewątpliwie wpływ na sytuację prawną przedsiębiorców wnoszących sprzeciwy i zakres przysługującej im ochrony prawnej.

.....
 22.06.2014 r.